

EURÓPAI UNIÓ

AZ EURÓPAI PARLAMENT

A TANÁCS

**Strasbourg, 2022. december 14.
(OR. en)**

**2021/0018 (COD)
LEX 2206**

**PE-CONS 1/1/22
REV 1**

**CODIF 2
TRANS 22
SOC 26
CODEC 45**

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE EGYES KÖZÚTI
ÁRUFUVAROZÁST VAGY SZEMÉLYSZÁLLÍTÁST VÉGZŐ JÁRMŰVEK VEZETŐINEK
ALAPKÉPESÍTÉSÉRŐL ÉS TOVÁBBKÉPZÉSÉRŐL (KODIFIKÁLT SZÖVEG)**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
(EU) 2022/... IRÁNYELVE

(2022. december 14.)

egyes közúti árufuvarozást vagy személyszállítást végző járművek vezetőinek
alapképesítéséről és továbbképzéséről
(kodifikált szöveg)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében²,

¹ HL C 155., 2021.4.30., 78. o.

² Az Európai Parlament 2022. november 22-i álláspontja. (HL...) (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2022. december 8-i határozata.

mivel:

- (1) A 2003/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet¹ több alkalommal jelentősen módosították². Az irányelvet az áttekinthetőség és észszerűség érdekében célszerű kodifikálni.
- (2) „Útiterv az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer felé” című, 2011. március 28-i fehér könyvében a Bizottság azt a „zéró-elképzelést” tűzi ki célul, hogy 2050-re az Unióban közel nullára csökkenjen a halálos kimenetelű közúti közlekedési balesetek száma.
- (3) A Bizottság a 2011 és 2020 közötti időszakra vonatkozó, a közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatos politikai iránymutatásról szóló, „A közúti közlekedésbiztonság európai térsége felé: a közlekedésbiztonsággal kapcsolatos politikai iránymutatás a 2011 és 2020 közötti időszakra” című közleményében azon célkitűzésre tett javaslatot, miszerint 2010-től kezdődően, 2020-ra a felére csökkenjen a halálos kimenetelű közúti balesetek száma az Unióban. E cél elérése érdekében a Bizottság hét stratégiai célkitűzést fogalmazott meg, köztük az úthasználók oktatásának és képzésének, valamint a veszélyeztetett úthasználók védelmének javítását.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/59/EK irányelve (2003. július 15.) egyes közúti áru fuvarozást vagy személyszállítást végző járművek vezetőinek alapképzéséről és továbbképzéséről, valamint a 3820/85/EGK tanácsi rendelet és a 91/439/EGK tanácsi irányelv módosításáról, illetve a 76/914/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 226., 2003.9.10., 4. o.).

² Lásd a IV. melléklet A. részét.

- (4) Az Európai Tanács 2014. október 23–24-én azt a kötelező célt tűzte ki, hogy az uniós gazdaság egészében 2030-ig 1990-hez képest legalább 40 %-kal csökkenjen az üvegházhatású gázok kibocsátása. Ez a kibocsátás-csökkentési cél segíteni fog az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye keretében 2015-ben elfogadott Párizsi Megállapodás¹ hosszú távú célkitűzéseinek teljesítésében, és ahhoz valamennyi gazdasági ágazatnak hozzá kell járulnia. A közlekedési ágazatnak átfogó megközelítésre van szüksége a kibocsátáscsökkentés és az energiahatékonyság előmozdítása céljából. További lépéseket kell tenni az alacsony kibocsátású mobilitás felé, többek között kutatás és a már rendelkezésre álló technológiai fejlesztések bevezetése révén. Szükséges a gépjárművezetők megfelelő képzése, hogy a lehető leghatékonyabban vezessenek.
- (5) Annak érdekében, hogy a gépjárművezetők meg tudjanak felelni a közúti szállítási piac követelményeinek, a közúti gépjárművezetők képzésének minimumszintjére vonatkozó uniós szabályokat minden gépjárművezetőre alkalmazni kell, akár önálló vállalkozók, akár bérből és fizetésből élő munkavállalók, valamint akár saját számlára, akár díjazás ellenében végzik munkájukat.
- (6) A közúti közlekedésben részt vevő gépjárművezetők képzésének minimumszintjére vonatkozó uniós szabályok célja biztosítani, hogy a gépjárművezető képesítése révén megfelelő szintű szakértelemmel rendelkezzen, és így végezze gépjárművezetői tevékenységét.

¹ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

- (7) Az alapképesítés megszerzése és a továbbképzésben való részvétel kötelezővé tételének célja különösen a közúti közlekedés és a gépjárművezető biztonságának javítása, azon tevékenységek időtartama alatt is, amelyeket a gépjárművezető akkor végez, amikor a jármű áll. Emellett a gépjárművezetői szakma korszerű jellegének fel kell ébresztenie a fiatalok érdeklődését e foglalkozás iránt, hozzájárulva ezzel a gépjárművezetők utánpótlásához munkaerőhiány esetén.
- (8) Az egyenlőtlen versenyfeltételek kialakulásának elkerülése végett ezt az irányelvet alkalmazni kell mind a tagállamok állampolgárai, mind a harmadik országok azon állampolgárai által végzett járművezetésre, akiket egy valamely tagállamban letelepedett vállalkozás alkalmaz vagy foglalkoztat.
- (9) Az uniós jog elveinek tiszteletben tartása érdekében kívánatos, hogy az olyan, fuvarozást végző járművek vezetői, amelyek a közúti közlekedésbiztonságot kevésbé befolyásolják, vagy amelyek esetében ezen irányelv követelményei aránytalan gazdasági vagy szociális terhet okoznának, mentesüljenek ezen irányelv alkalmazása alól.

- (10) Meg kell határozni bizonyos mentességeket azon helyzetekhez kapcsolódóan, amelyekben a gépjárművezetés nem a gépjárművezető fő tevékenysége, és amelyekben aránytalan terhet jelentene a gépjárművezető számára az ezen irányelv követelményeinek való megfelelés. A gépjárművezetést általában akkor nem tekintik a gépjárművezető fő tevékenységének, ha a vezetés a gördülő havi munkaidőnek kevesebb mint 30 %-át teszi ki.
- (11) Amennyiben a gépjárművezetésre ritkán, vidéki területeken kerül sor, és azt olyan gépjárművezetők végzik, akik saját vállalkozásuk számára szállítanak, mentességeket kell alkalmazni, feltéve, hogy továbbra is biztosított a közúti közlekedés biztonsága. Az Unión belüli vidéki térségekben fennálló eltérő földrajzi, éghajlati és népsűrűségi feltételek miatt a tagállamok mérlegelési jogkörrel kell, hogy rendelkezzenek annak meghatározásában, hogy az ilyen gépjárművezetés alkalminak tekinthető-e, valamint hogy – például az út típusa, a forgalom nagysága vagy a veszélyeztetett úthasználók jelenléte alapján – az ilyen mentesség kihat-e a közúti közlekedés biztonságára.

- (12) Mivel az Unión belül eltérő lehet, hogy a mezőgazdaságban, kertészetben, erdészetben állattenyésztésben és halászatban dolgozóknak – akik mentességet élveznek ezen irányelv alól – mekkora távolságot kell megtenniük munkájuk során, a tagállamokra kell bízni annak a nemzeti jogukban való meghatározását, hogy mekkora legyen a vállalkozás telephelyétől számított azon megengedett maximális távolság, amelyre a mentességek alkalmazandók.
- (13) Annak megállapítása érdekében, hogy a gépjárművezető teljesíti-e kötelezettségeit, a tagállamoknak szakmai alkalmassági bizonyítványt (SZAB) kell kiállítaniuk a gépjárművezető számára, amely tanúsítja, hogy rendelkezik alapképesítéssel, vagy részt vett továbbképzésben.
- (14) A tagállamok számára több választási lehetőségnek kell rendelkezésre állnia az alapképesítéssel kapcsolatos rendelkezések végrehajtásának elősegítése érdekében.

- (15) A gépjárművezetői képesítés megtartása érdekében a szakmát már gyakorló gépjárművezetőknek a szakmájuk műveléséhez szükséges alapvető készségekkel kapcsolatos továbbképzéseken kell részt venniük.
- (16) Az alapképesítés követelménye alól mentességet élvező gépjárművezetőket – az említett mentesség fenntartása mellett – mindazonáltal kötelezni kell arra, hogy továbbképzésen vegyenek részt a munkájukhoz nélkülözhetetlen ismereteik frissítése érdekében.
- (17) Az alapképesítéssel és a továbbképzéssel kapcsolatban teljesítendő minimumkövetelmények azon biztonsági szabályokra vonatkoznak, amelyeket vezetés közben, illetve akkor is be kell tartani, amikor a jármű áll. A defenzív vezetés fejlődése – a veszély megelőzése, a többi úthasználó figyelembevétele –, ami az észszerű üzemanyag-felhasználással is együtt jár, kedvező hatást gyakorol mind a társadalomra, mind magára a közúti közlekedési ágazatra.

- (18) Ez az irányelv nem érintheti azon gépjárművezetők szerzett jogait, akik a járművezetői tevékenység végzéséhez szükséges vezetői engedélyt a vonatkozó alapképesítést vagy továbbképzést tanúsító SZAB megszerzésére meghatározott időpont előtt szerezték meg.
- (19) Az alapképesítéshez és a továbbképzéshez meghatározott tanfolyamokat kizárólag a tagállamok illetékes hatóságai által jóváhagyott képzési központok szervezhetik. Az ilyen jóváhagyott központok megfelelő minőségének biztosítása végett az illetékes hatóságoknak a központok jóváhagyására vonatkozó összehangolt feltételeket kell meghatározniuk, beleértve a szilárd alapokon nyugvó, magas szintű szakmaiságot is.
- (20) Nem csupán a tagállamok illetékes hatóságainak, hanem az általuk kijelölt bármely szervnek is felelősséget kell vállalnia az alapképesítéssel és a továbbképzéssel kapcsolatban előírt vizsgák megszervezéséért. Tekintve ezen irányelv fontosságát a közúti közlekedésbiztonság és az egyenlő versenyfeltételek vonatkozásában, e vizsgák felett a tagállamok illetékes hatóságainak felügyeletet kell gyakorolniuk.

- (21) A tagállamoknak elő kell írniuk, hogy a továbbképzés első tanfolyamát vagy az alapképesítést tanúsító SZAB kiállítását vagy a bizonyos gépjárművezetők számára szerzett jogaik érvényesítéséhez megadott határidő lejártát követő öt éven belül el kell végezni, továbbá a megfelelő SZAB-ot is ki kell állítaniuk. E határidőket le is lehet rövidíteni, vagy azokat meg lehet hosszabbítani. A továbbképzés első tanfolyamát követően a gépjárművezetőnek ötévente továbbképzésben kell részt vennie.
- (22) Annak tanúsítása céljából, hogy a valamely tagállamban állampolgársággal rendelkező gépjárművezető az ezen irányelv által előírt SZAB-ot megszerezte, valamint a különböző SZAB-ok kölcsönös elismerésének elősegítése érdekében a tagállamoknak fel kell tüntetniük a vezetői engedélyen, vagy a gépjárművezetői képesítési igazolványon az e célra megállapított harmonizált uniós kódot annak lejárataival együtt, amelyet a tagállamoknak kölcsönösen el kell ismerniük, és amelynek standard mintáját ezen irányelv II. melléklete ábrázolja. Az említett igazolványra ugyanazok a biztonsági követelmények vonatkoznak, mint a vezetői engedélyre, tekintve az igazolvány által annak birtokosára a közúti közlekedésbiztonság vonatkozásában ruházott jogok, valamint az egyenlő versenyfeltételek fontosságát.

- (23) A tagállamoknak a Bizottsággal együttműködve elektronikus úton információt kell cserélniük a SZAB-okról. A tagállamoknak a Bizottság költség-haszon elemzését figyelembe véve ki kell fejleszteniük a szükséges elektronikus platformot, beleértve a vezetői engedélyek 2006/126/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ értelmében létrehozott uniós hálózata kibővítésének lehetőségét. Egyéb előnyök mellett ez lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy könnyen hozzáférhessenek azon elvégzett képzésekre vonatkozó információkhoz, amelyek nem szerepelnek a gépjárművezető vezetői engedélyén. Fontos, hogy a tagállamok és a Bizottság erőfeszítéseket tegyenek az említett funkcionalitás továbbfejlesztésére a közúti ellenőrzések során történő valós idejű hozzáférés érdekében.
- (24) Figyelembe véve az oktatás és a képzés területén bekövetkezett változásokat, valamint annak érdekében, hogy ez az irányelv minél nagyobb mértékben hozzájáruljon a közúti közlekedés biztonságához, és biztosítsa, hogy a képzés megfeleljen a gépjárművezetők igényeinek, a tanfolyamokon foglalkozni kell a közúti közlekedés biztonságához kapcsolódó olyan témákkal, mint a veszélyhelyzetek felismerése, a veszélyeztetett úthasználók, különösen a gyalogosok, a kerékpárosok és a korlátozott mozgásképességű személyek védelme, az üzemanyag-hatékony vezetés, a szélsőséges időjárási körülmények közötti vezetés és a szokásostól eltérő jellemzőkkel rendelkező rakományok szállítása. Az említett összefüggésben a tanfolyamoknak az intelligens közlekedési rendszerekre is vonatkozniuk kell, és a technológiai fejlődéssel lépést tartva kell fejlődniük.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/126/EK irányelve (2006. december 20.) a vezetői engedélyekről (HL L 403., 2006.12.30., 18. o.).

- (25) A tagállamok számára egyértelműen lehetőséget kell adni arra, hogy a képzés egy részében információs és kommunikációs technológiai (IKT) eszközök, például e-tanulás és vegyes tanulás alkalmazásával fejlesszék és korszerűsítsék képzési gyakorlatukat, mindeközben biztosítva a képzés minőségét. A képzési gyakorlatok IKT eszközök használatával történő fejlesztése és korszerűsítése során fontos figyelembe venni, hogy bizonyos specifikus témaköröket a gyakorlatban kell elsajátítani, és nem oktathatók ilyen tanulási eszközökkel: ilyen például a hólánc felszerelése vagy a rakományok biztonságos elhelyezése, illetve a képzés egyéb olyan elemei, amelyeknél a gyakorlati szempont jelentőséggel bír. A gyakorlati képzés részét képezheti a gépjárművezetés, de az nem kötelező. Az ezen irányelv alapján előírt képzés jelentős részét jóváhagyott képzési központokban kell tartani.
- (26) Az uniós jogban előírt különböző képzési formák közötti összhang biztosítása érdekében lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy ötvözzék a különböző típusú releváns képzéseket: így például lehetővé kell tenni számukra a veszélyes áruk szállítására, a fogyatékkal kapcsolatos tudatosságra, valamint az állatok szállítására vonatkozó képzés ötvözését az ebben az irányelvben előírt képzéssel.

- (27) Annak megelőzése érdekében, hogy a tagállamok eltérő gyakorlatai akadályozzák a kölcsönös elismerést, és korlátozzák a gépjárművezetők azon jogát, hogy abban a tagállamban végezzék el a továbbképzést, amelyben dolgoznak, a tagállami hatóságok számára elő kell írni, hogy ha egy elvégzett képzés nem jelölhető a vezetői engedélyen, az ezen irányelv II. mellékletében ábrázolt standard minta által előírt formában állítsák ki a gépjárművezetői képesítési igazolványt, amely biztosítani fogja a kölcsönös elismerést minden olyan gépjárművezető számára, aki megfelel az ezen irányelvben foglalt követelményeknek.
- (28) A harmadik országokból származó gépjárművezetők által a képzési követelményeknek való megfelelés igazolására szolgáló járművezetői igazolványok használata akadályt jelenthet a gépjárművezetők számára, amennyiben a fuvarozó az igazolványt visszaküldi a kibocsátó hatóságokhoz, különösen akkor, ha a gépjárművezetők valamely más tagállamban kívánnak munkát vállalni. Annak elkerülése érdekében, hogy az említett körülmények között a gépjárművezetőknek meg kelljen ismételniük képzésüket új munkaviszony létesítésekor, a tagállamokat ösztönözni kell arra, hogy működjenek együtt és folytassanak információcserét a gépjárművezetők képesítése tekintetében.
- (29) A tanúsításra vonatkozó különleges rendelkezéseket kell megállapítani az ezen irányelv hatálya alá tartozó azon gépjárművezetőkre vonatkozóan, akik harmadik országok állampolgárai.

- (30) Ezen irányelvnek a tudományos és műszaki fejlődéshez való hozzáigazítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelv I. és II. mellékleteinek módosítására vonatkozóan . Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban¹ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

¹ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (31) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen a közúti árufuvarozást vagy személyszállítást végző egyes közúti járművek vezetőinek alapképesítésére és továbbképzésére vonatkozó uniós szintű norma meghatározását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban – a közúti közlekedés határokon átnyúló jellege és azon problémák miatt, amelyeket ezen irányelv megoldani hivatott – e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (32) Ez az irányelv nem érinti a IV. melléklet B. részében meghatározott irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel és az alkalmazásuk kezdőnapjával kapcsolatos tagállami kötelezettségeket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk
Alkalmazási kör

Ezt az irányelvet az alábbi személyek által végzett járművezetésre kell alkalmazni:

- a) a tagállamok állampolgárai, és
- b) harmadik országok azon állampolgárai, akiket egy tagállamban letelepedett vállalkozás alkalmaz vagy foglalkoztat

(a továbbiakban: a gépjárművezetők), akik az Unión belül, közforgalmú közutakon szállítást végeznek a következő járművekkel:

- olyan járművek, amelyek esetében a 2006/126/EK irányelvben meghatározott C1, C1 + E, C vagy C + E kategóriájú vagy ezzel egyenértékűnek elismert vezetői engedély szükséges,
- olyan járművek, amelyek esetében a 2006/126/EK irányelvben meghatározott D1, D1 + E, D vagy D + E kategóriájú vagy ezzel egyenértékűnek elismert vezetői engedély szükséges.

Ezen irányelv alkalmazásában a plusz jelet („+”) tartalmazó vezetői engedélyek egyes kategóriáira történő hivatkozásokat az ezen irányelv III. mellékletében foglalt megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

2. cikk
Mentességek

- (1) Ez az irányelv nem vonatkozik az alábbi járművek vezetőire:
- a) olyan járművek, amelyek maximális engedélyezett sebessége nem haladja meg a 45 km/h-t;
 - b) olyan járművek, amelyek a fegyveres erők, a polgári védelem, a tűzoltóság, a közrend fenntartásáért felelős erők és a sürgősségi mentőszolgálat használatában vagy ellenőrzése alatt állnak, ha a fuvar az említett szolgálatok számára meghatározott feladatok eredményeként valósul meg;
 - c) olyan járművek, amelyek műszaki fejlesztési, javítási vagy karbantartási célból közúton végzett vizsgálat alatt állnak, vagy olyan új vagy felújított járművek, amelyeket még nem helyeztek forgalomba;
 - d) olyan járművek, amelyek vezetéséhez D vagy D1 kategóriájú vezetői engedély szükséges, és amelyeket a karbantartó személyzet utas nélkül a közúti fuvarozó által használt legközelebbi karbantartó bázis közelében található karbantartási központba és onnan visszavezet, feltéve, hogy az ilyen járművek vezetése nem képezi a gépjárművezető fő tevékenységét;

- e) olyan járművek, amelyeket szükséghelyzetben használnak vagy mentési akciókra jelöltek ki, beleértve azokat is, amelyeket humanitárius segély nem kereskedelmi szállítására használnak;
- f) olyan járművek, amelyeket a 6. cikkel és a 8. cikk (1) bekezdésével összhangban a vezetői engedélyt vagy a szakmai alkalmassági bizonyítványt (a továbbiakban: SZAB) megszerezni kívánó személyek részére tartott járművezetési oktatás vagy vizsgáztatás során használnak, feltéve, hogy azokat nem kereskedelmi áru fuvarozásra és személyszállításra használják;
- g) nem kereskedelmi áru fuvarozásra vagy személyszállításra használt járművek;
- h) olyan járművek, amelyek a gépjárművezető munkája során használandó anyagot, felszerelést vagy gépet szállítanak, feltéve, hogy az ilyen járművek vezetése nem képezi a gépjárművezető fő tevékenységét.

Az első albekezdés f) pontja tekintetében ez az irányelv nem alkalmazandó a vezetői engedélyt vagy a SZAB-ot a 6. cikkel és a 8. cikk (1) bekezdésével összhangban megszerezni kívánó személyekre, amennyiben munkaalapú tanulás keretében az említett pontban foglalt célra használt járműkategóriának megfelelő kiegészítő gépjárművezető-oktatáson vesznek részt, feltéve, hogy egy másik, SZAB-bal rendelkező személy vagy gépjárművezető-oktató kíséri őket.

- (2) Ez az irányelv nem alkalmazandó, amennyiben valamennyi alábbi feltétel teljesül:
- a) a vidéki területeken üzemelő gépjárművek vezetői saját vállalkozásuk számára szállítanak;
 - b) a gépjárművezetők nem kínálnak szállítási szolgáltatásokat;
 - c) a tagállamok úgy ítélik meg, hogy a szállítás alkalmi és nem hat ki a közúti közlekedés biztonságára.
- (3) Ez az irányelv nem alkalmazandó a mezőgazdaság, kertészet, erdőgazdálkodás állattenyésztés vagy halászat területén működő vállalkozások által saját tevékenységi körük részeként áruszállításra használt vagy gépjárművezető nélkül bérelt járművekre, kivéve, ha a járművezetés a gépjárművezető fő tevékenységének része, vagy a megtett távolság meghaladja a járművet tulajdonló, bérlő vagy lízingelő vállalkozás telephelyétől a nemzeti jogban meghatározott távolságot.

3. cikk
Képesítés és képzés

(1) Az 1. cikkben említett járművezetési tevékenység a kötelező alapképesítés megszerzéséhez és a kötelező továbbképzésben való részvételhez kötött. E célból a tagállamok gondoskodnak az alábbiakról:

a) alapképesítési rendszer

A tagállamok az alábbi két lehetőség közül választanak:

i. tanfolyamon való részvétel és vizsga együttese

Az I. melléklet 2. szakaszának 2.1. pontjával összhangban az alapképesítés e típusa egy meghatározott időtartamú tanfolyamon való kötelező részvétellel jár. A tanfolyam vizsgával zárul. A vizsga sikeres letétele esetén a képesítést SZAB tanúsítja a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározottak szerint;

ii. csak vizsgák

Az I. melléklet 2. szakaszának 2.2. pontjával összhangban az alapképesítés e típusa nem jár együtt tanfolyamon való kötelező részvétellel, csupán elméleti és gyakorlati vizsgákkal. A vizsgák sikeres letétele esetén a képesítést SZAB tanúsítja, a 6. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározottak szerint.

A tagállam azonban - legfeljebb három évre - engedélyezheti a gépjárművezetőknek, hogy területén a SZAB megszerzése előtt vezessenek, amennyiben a vezető ezzel egy időben legalább hat hónapos, nemzeti szakképzési tanfolyamon vesz részt. E szakképzési tanfolyam esetében az i. és a ii. pontban említett vizsgák több szakaszban is letehetők;

b) továbbképzési rendszer

Az I. melléklet 4. szakaszával összhangban a továbbképzés tanfolyamon való kötelező részvétellel jár. A továbbképzésben való részvételt SZAB tanúsítja, a 8. cikk (1) bekezdésében meghatározottak szerint.

- (2) A tagállamok rendelkezhetnek gyorsított alapképesítési rendszerről is annak érdekében, hogy a gépjárművezető az 5. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában és b) pontjában, valamint az 5. cikk (3) bekezdése a) pontjának i. alpontjában és b) pontjában említett esetekben is vezethessen.

Az I. melléklet 3. szakaszával összhangban a gyorsított alapképesítés tanfolyamon való kötelező részvétellel jár. A tanfolyam vizsgával zárul. A vizsga sikeres letétele esetén a képesítést SZAB tanúsítja, a 6. cikk (2) bekezdésében meghatározottak szerint.

- (3) Azokat a gépjárművezetőket, akik rendelkeznek az 1071/2009/EK európai parlamenti és tanács rendeletben¹ előírt szakmai alkalmassági bizonyítvánnyal, a tagállamok azon tárgyak tekintetében, amelyekre az említett rendeletben előírt vizsga kiterjed, felmenthetik az e cikk (1) bekezdése a) pontjának i. és ii. alpontjában, valamint (2) bekezdésében említett vizsgák, és adott esetben a tanfolyam ennek megfelelő részének látogatása alól.

4. cikk

Szerzett jogok

Az alábbi gépjárművezetők mentesülnek az alapképesítés megszerzésének követelménye alól:

- a) azok a gépjárművezetők, akik D1, D1 + E, D vagy D + E kategóriájú vezetői engedéllyel vagy ezzel egyenértékűnek elismert vezetői engedéllyel rendelkeznek, amelyet legkésőbb 2008. szeptember 9-én állítottak ki;
- b) azok a gépjárművezetők, akik C1, C1 + E, C vagy C + E kategóriájú vezetői engedéllyel vagy ezzel egyenértékűnek elismert vezetői engedéllyel rendelkeznek, amelyet legkésőbb 2009. szeptember 9-én állítottak ki.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1071/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a közúti fuvarozói szakma gyakorlására vonatkozó feltételek közös szabályainak megállapításáról és a 96/26/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 300., 2009.11.14., 51. o.).

5. cikk
Alapképesítés

- (1) Az alapképesítéshez való hozzájutáshoz nem szükséges a megfelelő vezetői engedély előzetes megszerzése.
- (2) Az áru fuvarozásra szánt járművek vezetői az alábbi feltételekkel vezethetnek:
 - a) 18 éves kortól:
 - i. C és C + E vezetőiengedély-kategóriába tartozó járműveket, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (1) bekezdésében előírtak szerint;
 - ii. C1 és C1 + E vezetőiengedély-kategóriába tartozó járműveket, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (2) bekezdésében előírtak szerint;
 - b) 21 éves kortól C és C + E vezetőiengedély-kategóriába tartozó járműveket, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (2) bekezdésében előírtak szerint.

(3) A személyszállításra szánt járművek vezetői az alábbi feltételekkel vezethetnek:

a) 21 éves kortól:

- i. D és D + E vezetőiengedély-kategóriájú járműveket, olyan menetrend szerinti személyszállítás céljából, amelynek útvonala legfeljebb 50 kilométer; valamint D1 és D1 + E vezetőiengedély-kategóriájú járműveket, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (2) bekezdésében előírtak szerint.

Bármely tagállam engedélyezheti az említett kategóriák valamelyikébe tartozó járművek vezetőinek, hogy területén ilyen járműveket 18 éves kortól vezessenek, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (1) bekezdésében előírtak szerint;

- ii. D és D + E vezetőiengedély-kategóriába tartozó járműveket, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (1) bekezdésében előírtak szerint.

Bármely tagállam engedélyezheti az említett kategóriák valamelyikébe tartozó járművek vezetőinek, hogy területén ilyen járműveket 20 éves kortól vezessenek, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (1) bekezdésében előírtak szerint. Ez a korhatár 18 évre csökkenthető, amennyiben a gépjárművezető utasok nélkül vezeti ezeket a járműveket;

- b) 23 éves kortól D és D + E vezetőiengedély-kategóriába tartozó járműveket, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (2) bekezdésében előírtak szerint.

- (4) Az e cikk (2) bekezdésében megállapított korhatárok sérelme nélkül, azok az áru fuvarozással foglalkozó gépjárművezetők, akik az e cikk (2) bekezdésében előírt kategóriák egyike tekintetében a 6. cikkben meghatározottak szerint SZAB-bal rendelkeznek, az említett bekezdésben említett bármely egyéb járműkategóriára vonatkozóan mentesülnek a SZAB megszerzésének kötelezettsége alól.

E rendelkezéseket a (3) bekezdésben említett kategóriák tekintetében ugyanilyen feltételek mellett kell alkalmazni a személyszállítással foglalkozó gépjárművezetőkre.

- (5) Azoknak az áru fuvarozással foglalkozó gépjárművezetőknek, akik tevékenységi körüket bővítik vagy módosítják annak érdekében, hogy személyszállítással is foglalkozzanak, illetve fordított esetben, valamint akik rendelkeznek a 6. cikkben előírt SZAB-bal, az alapképesítés megszerzésének közös részeit nem szükséges megismételniük, csupán az új képesítésre jellemző területekkel kell foglalkozniuk.

6. cikk

Az alapképesítést tanúsító SZAB

- (1) Alapképesítés tanúsítása céljából a következő körülmények fennállása esetén állítható ki SZAB:

- a) tanfolyam-látogatás és vizsga alapján kiállított SZAB

A 3. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjával összhangban a tagállamok előírják a tanuló gépjárművezetőknek, hogy az illetékes hatóságok által az I. melléklet 5. szakaszával összhangban jóváhagyott képzési központban (a továbbiakban: a jóváhagyott képzési központ) tanfolyamokon vegyenek részt. E tanfolyamok az I. melléklet 1. szakaszában említett összes tárgyra kiterjednek. Ez a képzés az I. melléklet 2. szakaszának 2.1. pontjában előírt vizsga sikeres letételével zárul. A vizsgát a tagállamok illetékes hatóságai vagy az általuk kijelölt szerv szervezi, célja pedig annak ellenőrzése, hogy az I. melléklet 1. szakaszában említett tárgyakban a tanuló gépjárművezetők rendelkeznek-e az ugyanazon szakaszban meghatározott szintű ismeretekkel. Az említett hatóságok vagy szervek felügyelik a vizsgát, és annak sikeres letétele esetén kiállítják a gépjárművezetők számára az alapképesítést tanúsító SZAB-ot.

b) vizsgák alapján kiállított SZAB

A 3. cikk (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontjával összhangban a tagállamok előírják a tanuló gépjárművezetőknek, hogy letegyék az I. melléklet 2. szakaszának 2.2. pontjában említett elméleti és gyakorlati vizsgákat. E vizsgákat a tagállamok illetékes hatóságai vagy az általuk kijelölt szerv szervezi, céljuk pedig annak ellenőrzése, hogy az I. melléklet 1. szakaszában említett tárgyakban a tanuló gépjárművezetők rendelkeznek-e az ugyanazon szakaszban meghatározott szintű ismeretekkel. Az említett hatóságok vagy szervek felügyelik a vizsgákat, és sikeres letételük esetén kiállítják a gépjárművezetők számára az alapképesítést tanúsító SZAB-ot.

(2) SZAB kiállítható gyorsított alapképesítés tanúsítása céljából.

A 3. cikk (2) bekezdésével összhangban a tagállamok előírják a tanuló gépjárművezetőknek, hogy egy jóváhagyott képzési központban tanfolyamokon vegyenek részt. Ezek a tanfolyamok az I. melléklet 1. szakaszában említett összes tárgyra kiterjednek.

Az említett képzés az I. melléklet 3. szakaszában előírt vizsgával zárul. A vizsgát a tagállamok illetékes hatóságai vagy az általuk kijelölt szerv szervezi, célja pedig annak ellenőrzése, hogy az I. melléklet 1. szakaszában említett tárgyakban a tanuló gépjárművezetők rendelkeznek-e az ugyanazon szakaszban meghatározott szintű ismeretekkel. A fenti hatóságok vagy szervek felügyelik a vizsgát, és annak sikeres letétele esetén kiállítják a gépjárművezetők számára a gyorsított alapképesítést tanúsító SZAB-ot.

7. cikk

Továbbképzés

A továbbképzés olyan képzésből áll, amely lehetővé teszi a SZAB-bal rendelkezők számára, hogy a munkájukhoz alapvetően szükséges ismereteket felfrissítsék, különös hangsúlyt fektetve a közúti közlekedés biztonságára, a munkahelyi egészségre és biztonságra, valamint a járművezetés környezetre gyakorolt hatásának csökkentésére.

Az említett képzést jóváhagyott képzési központok szervezik az I. melléklet 5. szakaszának megfelelően. A képzés tantermi oktatásból, gyakorlati képzésből, és ha rendelkezésre áll ilyen, IKT eszközök vagy korszerű szimulátorok segítségével végzett képzésből áll. Amennyiben a gépjárművezető egy másik vállalkozásnál kezd dolgozni, a már elvégzett továbbképzést figyelembe kell venni.

A továbbképzést úgy kell megtervezni, hogy kiterjedjen az I. melléklet 1. szakaszában említett tárgyak némelyikének bővebb tárgyalására és ismételtesre. Számos tárgyra ki kell terjednie, és mindig magában kell foglalnia legalább egy, a közúti közlekedés biztonságával összefüggő tantárgyat. A képzés tárgyainak összeállításánál figyelembe kell venni a vonatkozó jogszabályok és technológia területén bekövetkezett fejleményeket, valamint – amennyire lehetséges – a gépjárművezető sajátos képzési igényeit.

8. cikk

Továbbképzést tanúsító SZAB

- (1) Ha a gépjárművezető elvégezte a 7. cikkben előírt továbbképzést, a tagállamok illetékes hatóságai vagy a jóváhagyott képzési központ a továbbképzés elvégzését tanúsító SZAB-ot állít ki számára.
- (2) Akik rendelkeznek a 6. cikkben említett SZAB-bal, az annak kiállításától számított öt éven belül részt kell, hogy vegyenek a továbbképzés első tanfolyamán.

A tagállamok lerövidíthetik vagy meghosszabbíthatják az első albekezdésben említett időszakot, többek között azért, hogy az egybeessen a vezetői engedély lejártának időpontjával. Ez az időszak azonban nem lehet három évnél rövidebb vagy hét évnél hosszabb.

- (3) Az a gépjárművezető, aki a (2) bekezdésben előírtaknak megfelelően vagy a 2003/59/EK irányelv 8. cikke (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjával összhangban a továbbképzés első tanfolyamát elvégezte, ötévente továbbképzésben kell, hogy részt vegyen, a továbbképzés elvégzését tanúsító SZAB érvényességének lejártá előtt.
- (4) Azok, akik a 6. cikkben vagy e cikk (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően SZAB-bal rendelkeznek, valamint a 4. cikkben említett azon gépjárművezetők, akik már nem gyakorolják foglalkozásukat, és nem felelnek meg az e cikk (1), (2) és (3) bekezdésében foglalt követelményeknek, részt kell, hogy vegyenek egy továbbképzési tanfolyamon, mielőtt visszatérnének e foglalkozás gyakorlásához.
- (5) Azok a közúti áru fuvarozást vagy személyszállítást végző gépjárművezetők, akik az 5. cikk (2) és (3) bekezdésében előírt vezetőiengedély-kategóriák egyike vonatkozásában továbbképzési tanfolyamokat végeztek el, mentesülnek a további továbbképzésben való részvétel kötelezettsége alól az említett bekezdésekben előírt bármely egyéb kategória vonatkozásában.

9. cikk
A képzés helye

Az ezen irányelv 1. cikkének a) pontjában említett gépjárművezetők az ezen irányelv 5. cikkében említett alapképesítést abban a tagállamban kell, hogy megszerezzék, amelyben szokásos tartózkodási helyük található, a 2006/126/EK irányelv 12. cikkében meghatározottak szerint.

Az 1. cikk b) pontjában említett gépjárművezetők az említett alapképesítést a vállalkozás letelepedési helye szerinti tagállamban kell, hogy megszerezzék, vagy azon tagállamban, amely munkaengedélyt állított ki számukra.

Az 1. cikk a) és b) pontjában említett gépjárművezetőknek a 7. cikkben említett továbbképzést abban a tagállamban kell elvégezniük, amelyben szokásos tartózkodási helyük található, vagy amelyben dolgoznak.

10. cikk
Uniós kód

- (1) Az alapképesítést igazoló SZAB és a továbbképzést igazoló SZAB alapján a tagállamok illetékes hatóságai – ezen irányelv 5. cikke (2) és (3) bekezdésének, valamint 8. cikkének rendelkezéseit figyelembe véve – a megfelelő vezetőiengedély-kategóriák mellett a 2006/126/EK irányelv I. mellékletében előírt 95. harmonizált uniós kódot is feltüntetik:
- a vezetői engedélyen, vagy
 - az ezen irányelv II. mellékletében ábrázolt standard mintának megfelelően kiállított gépjárművezetői képesítési igazolványon.

Amennyiben annak a tagállamnak az illetékes hatóságai, amelyben a SZAB-ot megszerezték, nem tudják feltüntetni a harmonizált uniós kódot a vezetői engedélyen, gépjárművezetői képesítési igazolványt állítanak ki a gépjárművezető számára.

A tagállamok kölcsönösen elismerik az általuk kiállított gépjárművezetői képesítési igazolványokat. A gépjárművezetői képesítési igazolvány kibocsátásakor az illetékes hatóságok ellenőrzik az érintett gépjármű-kategóriára kiadott vezetői engedély érvényességét.

- (2) Az ezen irányelv 1. cikkének b) pontjában említett olyan gépjárművezető, aki közúti árufuvarozásra használt járműveket vezet, az 1072/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben¹ előírt járművezetői igazolvánnyal is bizonyíthatja, hogy rendelkezik azzal a képesítéssel, illetve elvégezte azt a képzést, amelyet ez az irányelv előír, amennyiben az igazolványon szerepel a 95. uniós kód. Ezen irányelv alkalmazásában a kibocsátó tagállam az igazolvány megjegyzési rovatában szerepelteti a 95. uniós kódot, ha az érintett gépjárművezető teljesítette az ezen irányelvben előírt szakmai képesítési követelményeket és képzési követelményeket.
- (3) Azokat a 2020. május 23. előtt az 1072/2009/EK rendelet 5. cikkével és különösen annak (7) bekezdésével összhangban kiadott járművezetői igazolványokat, amelyeken nem szerepel a 95. uniós kód, lejáratuk időpontjáig el kell fogadni a képesítés bizonyítékeként, az ezen irányelvben foglalt képzési követelményeknek való megfelelés tanúsítására.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1072/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a nemzetközi közúti árufuvarozási piachoz való hozzáférés közös szabályairól (HL L 300., 2009.11.14., 72. o.).

11. cikk
Jogérvényesítési hálózat

- (1) A tagállamok jogérvényesítési célból információt cserélnek a kiadott és visszavont SZAB-okról. E célból a tagállamok a Bizottsággal együttműködve elektronikus hálózatot fejlesztenek ki, vagy kibővítenek egy létező hálózatot, figyelembe véve a Bizottság értékelését arról, hogy melyik a legköltséghatékonyabb megoldás.
- (2) A hálózat tartalmazhatja a SZAB-okban szereplő információkat és a SZAB-okhoz kapcsolódó adminisztratív eljárásokhoz kapcsolódó információkat.
- (3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a személyes adatok kezelése kizárólag az ezen irányelvnek való megfelelés ellenőrzése céljából és különösen az ezen irányelvben megállapított képzési követelmények teljesülésének ellenőrzése céljából történjen, összhangban az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

- (4) Biztonságossá kell tenni a hálózathoz való hozzáférést. A tagállamok csak az ezen irányelv végrehajtásáért és az ezen irányelvnek való megfelelés ellenőrzéséért felelős illetékes hatóságok számára biztosíthatnak hozzáférést.

12. cikk

A tudományos és műszaki fejlődés szerinti kiigazítás

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 13. cikknek megfelelően az I. és II. melléklet módosítására vonatkozó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy e mellékleteket a tudományos és műszaki fejlődés szerint kiigazítsa.

13. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 12. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól 2019. július 26-tól kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 12. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) A 12. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

14. cikk

Hatályon kívül helyezés

A IV. melléklet A. részében említett jogi aktusokkal módosított 2003/59/EK irányelv hatályát veszti, a IV. melléklet B. részében említett irányelveknek a belső jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel és az alkalmazásuk kezdőnapjaival kapcsolatos tagállami kötelezettségeket nem érintve.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat ezen irányelvre való hivatkozásnak kell tekinteni, és az V. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

15. cikk
Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

16. cikk
Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

I. MELLÉKLET

KÉPESÍTÉSI ÉS KÉPZÉSI MINIMUMKÖVETELMÉNYEK

1. SZAKASZ

A TÁRGYAK JEGYZÉKE

A gépjárművezetői alapképesítés és továbbképzés meghatározásakor a tagállamok által figyelembe veendő ismereteknek legalább az e jegyzékben felsorolt tárgyakat kell felölelniük. A tanuló gépjárművezetők tudásának és gyakorlati kompetenciájának olyan szintet kell elérnie, hogy a megfelelő vezetőiengedély-kategóriába tartozó járműveket teljesen biztonságosan tudják vezetni.

A képesítés minimumszintjének legalább a 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás¹ II. mellékletében előírt európai képesítési keretrendszer 2. szintjével összehasonlíthatónak kell lennie.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása (2008. április 23.) az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszerének létrehozásáról (HL C 111., 2008.5.6., 1. o.).

1. Haladó képzés a biztonsági szabályokon alapuló észszerű vezetés terén

Minden vezetői engedély

1.1. Célkitűzés: az átviteli rendszer jellemzőinek ismerete annak lehető legjobb használata érdekében:

a motor forgatónyomatékával, teljesítményével és fajlagos üzemanyag-fogyasztásával kapcsolatos görbék, a fordulatszám-mérő optimális használata, sebességváltó-áttételi diagramok.

1.2. Célkitűzés: a biztonsági berendezések műszaki jellemzőinek és működésének ismerete annak érdekében, hogy a gépjárművezető a járművet uralni tudja, minimalizálja a használatból eredő kopást és megelőzze a meghibásodást:

a fékek és a lassítófék használatának korlátai, a fékek és a lassítófék együttes használata, a sebességváltó-áttétel jobb kihasználása, a jármű tehetetlenségének kihasználása, lassítási és fékezési módok lejtős útszakaszokon, eljárás meghibásodás esetén, az olyan elektronikus és mechanikus eszközök használata, mint például az elektronikus stabilizáló program (ESP), a fejlett vészfékező rendszer (AEBS), a blokkolásgátló fékrendszer (ABS), a hajtásvezérlő rendszerek (TCS) és a fedélzeti járműmegfigyelő rendszer (IVMS), valamint az egyéb, alkalmazásra jóváhagyott, a gépjárművezetőt támogató vagy automatizálási eszközök.

1.3. Célkitűzés: a gépjárművezető képes legyen az üzemanyag-fogyasztást optimalizálni:

az üzemanyag-fogyasztás optimalizálása az 1.1. és az 1.2. pontban leírt know-how alkalmazásával, a forgalomáramlás előrejelzésének, a többi járműhöz való megfelelő távolságnak és a jármű lendülete felhasználásának, az állandó sebességnek, az egyenletes vezetési stílusnak és a megfelelő gumibroncsnyomásnak a fontossága, valamint a vezetés hatékonyságát javító és az útvonaltervezést segítő intelligens közlekedési rendszerek megfelelő ismerete.

1.4. Célkitűzés: a forgalmi kockázatok előrejelzésének, értékelésének és a hozzájuk való alkalmazkodásnak a képessége:

a gépjárművezetőnek tudatában kell lennie a különböző közúti, forgalmi és időjárási viszonyoknak, és alkalmazkodnia kell azokhoz, valamint képesnek kell lennie előre jelezni a bekövetkező eseményeket; ismeretekkel kell rendelkeznie arról, hogy a megszokottól eltérő időjárási viszonyok között hogyan kell előkészíteni és megtervezni egy utat; ismernie kell a kapcsolódó biztonsági berendezések használatát, és fel kell tudnia mérni, hogy szélsőséges időjárás miatt mikor kell egy utat elhalasztani vagy törölni; alkalmazkodnia kell a forgalmi kockázatokhoz, többek között a veszélyes közlekedési magatartáshoz vagy az elektronikus eszközök, illetve evés és ivás stb. által okozott figyelmetlen vezetéshez; fel kell ismernie különösen a járművek méretével és tömegével, valamint a veszélyeztetett úthasználókkal, például a gyalogosokkal, a kerékpárosokkal és a kétkerekű járművekkel összefüggő veszélyes helyzeteket, és alkalmazkodnia kell azokhoz, továbbá képesnek kell lennie túrni az ezzel járó stresszt;

a gépjárművezetőnek azonosítania kell a lehetséges veszélyes helyzeteket, és megfelelően értelmeznie kell, hogy ezekből miként alakulhat ki olyan helyzet, amelyben már nem lehet elkerülni az ütközést, továbbá olyan lépéseket kell választania és végrehajtania, amelyek olyan mértékben növelik a biztonsági tűréshatárt, hogy a lehetséges veszélyes helyzet bekövetkezése esetén is el lehessen kerülni az ütközést.

C, C + E, C1, C1 + E kategóriájú vezetői engedélyek

1.5. Célkitűzés: a gépjárművezető legyen képes a biztonsági szabályok és a megfelelő járműhasználat kellő figyelembevételével berakodni a járművet:

a mozgásban lévő járműre ható erők, a sebességváltó-áttétel használata a jármű terhelésének és az út jellemzőinek megfelelően, az automatikus erőátviteli rendszerek használata, a jármű vagy szerelvény raksúlyának kiszámítása, a teljes térfogat kiszámítása, a rakomány elosztása, a tengely túlterhelésének következményei, a jármű stabilitása és súlypontja, csomagolás- és raklaptípusok;

a rögzítést igénylő áruk fő kategóriái, lefogási és rögzítési technikák, rögzítőhevederek használata, rögzítőeszközök ellenőrzése, kezelőberendezések használata, ponyvák felhelyezése és levétele.

D, D + E, D1, D1 + E kategóriájú vezetői engedélyek

1.6. Céltűzés: a gépjárművezető képes legyen az utasok kényelmét és biztonságát biztosítani:

hosszanti és oldalirányú mozgások kiegyenlítése, a közlekedés többi résztvevőjének figyelembevétele, megfelelő helyzet az úton, egyenletes fékezés, kinyúló részek kezelése, különleges infrastruktúrák használata (közterület, fenntartott sáv), a biztonságos vezetés és a többi vezetői szerep ütközésének kezelése, kommunikáció az utasokkal, egyes különleges utascsoportok (fogycatékossággal élő személyek, gyermekek) egyedi jellemzői.

1.7. Céltűzés: a gépjárművezető legyen képes a biztonsági szabályok és a megfelelő járműhasználat kellő figyelembevételel berakodni a járművet:

a mozgásban lévő járműre ható erők, a sebességváltó-áttétel használata a jármű terhelésének és az út jellemzőinek megfelelően, az automatikus erőátviteli rendszerek használata, a jármű vagy szerelvény raksúlyának kiszámítása, a rakomány elosztása, a tengely túlterhelésének következményei, a jármű stabilitása és súlypontja.

2. Az előírások alkalmazása

Minden vezetői engedély

2.1. Célkitűzés: a közúti szállítás társadalmi környezetének és szabályainak ismerete:

a szállítási iparra jellemző maximális munkaidőszakok; az 561/2006/EK¹ és a 165/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet² alapelvei, alkalmazása és következményei; a menetíró készülék használatának elmulasztásáért, nem megfelelő használatáért és meghamisításáért járó szankciók; a közúti szállítás társadalmi környezetének ismerete: a gépjárművezetők jogai és kötelességei az alapképesítés és a továbbképzés tekintetében.

C, C + E, C1, C1 + E kategóriájú vezetői engedélyek

2.2. Célkitűzés: az áru fuvarozás tekintetében irányadó előírások ismerete:

a szállítási tevékenységre vonatkozó engedélyek, a járműben tartandó dokumentumok, bizonyos utak igénybevételeinek tilalma, úthasználati díjak, áru fuvarozásra vonatkozó szabványszerződések szerinti kötelezettségek, szállítási szerződés részét képező dokumentumok elkészítése, nemzetközi szállítási engedélyek, a nemzetközi közúti áru fuvarozási szerződésről szóló egyezmény szerinti kötelezettségek, nemzetközi fuvarlevél elkészítése, határátlépés, szállítmányozók, speciális árukísérő okmányok.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 561/2006/EK rendelete (2006. március 15.) a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról, a 3821/85/EGK és a 2135/98/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 3820/85/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 102., 2006.4.11., 1. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 165/2014/EU rendelete (2014. február 4.) a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről, a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló 3821/85/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről és a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról szóló 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 60., 2014.2.28., 1. o.).

D, D + E, D1, D1 + E kategóriájú vezetői engedélyek

2.3. Célkitűzés: a személyszállítás tekintetében irányadó előírások ismerete:

egyres utascsoportok szállítása, az autóbusz fedélzeti biztonsági felszerelése, biztonsági övek, a jármű terhelése.

3. Egészségügyi, közúti közlekedés- és környezeti biztonság, szerviz, logisztika

Minden vezetői engedély

3.1. Célkitűzés: tudatosítani a gépjárművezetőkben a közúti közlekedés és a munkahelyi baleset kockázatait:

a szállítási ágazatra jellemző munkahelyi balesetek típusai, közúti baleseti statisztikák, kamionok/autóbuszok szerepe, emberi, anyagi és pénzügyi következmények.

3.2. Célkitűzés: a bűnözés és az illegális bevándorlók csempészésének megakadályozásával kapcsolatos képességek:

általános ismeretek, a kérdés gépjárművezetőket érintő vetületei, megelőző intézkedések, ellenőrző kérdéssor, a fuvarozó felelősségére vonatkozó jogszabályok.

3.3. Célkitűzés: a fizikai kockázatok megakadályozásának képessége:

ergonómiai alapelvek, kockázatos mozdulatok és testhelyzetek, fizikai erőnlét, kezelési gyakorlatok, személyi védelem.

3.4. Célkitűzés: a fizikai és mentális készségek fontosságának tudatosítása:

az egészséges, kiegyensúlyozott táplálkozás alapelvei, az alkohol, a kábítószeres és a viselkedést valószínűleg befolyásoló más anyagok hatásai, a fáradtság és stressz tünetei, okai és hatásai, a munka/pihenés alapciklusának alapvető szerepe.

3.5. Célkitűzés: a szükséghelyzetek felmérésének képessége:

viselkedés szükséghelyzetben: a helyzet felmérése, a balesetek komplikációinak elkerülése, segélyhívás, segítségnyújtás sérülteknek és elsősegély, reagálás tűz esetén, a kamion/autóbusz utasainak evakuálása, minden utas biztonságának biztosítása, reagálás agresszió esetén; a baleseti jelentés készítésének alapelvei.

3.6. Célkitűzés: a vállalat arculatának javítását elősegítő magatartás elsajátításának képessége:

a gépjárművezető magatartása és a vállalat arculata: a gépjárművezető által nyújtott szolgáltatás színvonalának fontossága a vállalat számára; a gépjárművezető szerepei, kikkel érintkezik munkája során, a jármű karbantartása, munkaszervezés, a jogviták kereskedelmi és pénzügyi hatásai.

C, C + E, C1, C1 + E kategóriájú vezetői engedélyek

3.7. Célkitűzés: a közúti fuvarozás gazdasági környezete és a piacszervezés ismerete:

a közúti fuvarozás más szállítási módok viszonylatában (verseny, szállítók), különböző közúti fuvarozási tevékenységek (díjazás ellenében végzett szállítás, saját számlára végzett szállítás, kiegészítő szállítási tevékenységek), a szállítási vállalatok és a kiegészítő szállítási tevékenységek fő fajtáinak szervezése, szállítási szakosodások (közúti tartálykocsi, szabályozott hőmérsékletű jármű, veszélyes áruk, állatok szállítása stb.), az iparág változásai (a nyújtott szolgáltatások diverzifikációja, vasút és közút kombinálása, alvállalkozók stb.).

D, D + E, D1, D1 + E kategóriájú vezetői engedélyek

3.8. Célkitűzés: a közúti személyszállítás gazdasági környezete és a piacszerzés ismerete:

a közúti személyszállítás más személyszállítási módok viszonylatában (vasút, személygépkocsi), közúti személyszállítást magukban foglaló különböző tevékenységek, a fogyatékkal kapcsolatos tudatosság, határátlépés (nemzetközi szállítás), a közúti személyszállítással foglalkozó vállalatok főbb típusainak szervezési módja.

2. SZAKASZ

A 3. CIKK (1) BEKEZDÉSÉNEK A) PONTJÁBAN ELŐÍRT KÖTELEZŐ ALAPKÉPESÍTÉS

2.1. Tanfolyamon való részvétel és vizsga együttese

Az alapképesítés az 1. szakaszban felsorolt összes tárgy oktatására kiterjed. Az alapképesítés időtartama 280 óra.

Minden tanuló gépjárművezetőnek legalább 20 órát kell önállóan vezetnie az adott kategóriának megfelelő olyan járművön, amely megfelel legalább a 2006/126/EK irányelvben a vizsgajárművekre meghatározott követelményeknek.

Az önálló vezetés során a tanuló gépjárművezetőt a jóváhagyott képzési központ alkalmazásában álló oktatónak kell kísérnie. A 20 órás önálló vezetésből valamennyi tanuló gépjárművezető legfeljebb nyolc órát speciális terepen vagy korszerű szimulátoron vezethet, hogy értékelni lehessen a biztonsági szabályokon alapuló észszerű vezetésre vonatkozó képzés elsajátítását, különösen a jármű különböző útviszonyok közötti kezelése, valamint ezen útviszonyok különböző légköri feltételek, illetve a napszakok függvényében történő változása, továbbá az üzemanyag-fogyasztás optimalizálására való képesség tekintetében.

A tagállamok megengedhetik, hogy a jóváhagyott képzési központ a képzést részben IKT eszközök – például e-tanulás – alkalmazásával bonyolítsa le, mindeközben biztosítva a képzés magas színvonalának és hatékonyságának fenntartását, illetve hogy kiválassza azon tárgyakat, amelyek esetén az IKT eszközök a leghatékonyabban alkalmazhatók. A tagállamok előírják különösen a megbízható felhasználó-azonosítást és megfelelő ellenőrzési módok alkalmazását. A tagállamok az egyéb uniós jogszabályok által előírt speciális képzést a képzés részének tekinthetik. Az ilyen speciális képzések közé tartozik többek között a 2008/68/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ által a veszélyes áruk szállításához előírt képzés, a 181/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet² által előírt, a fogyatékkal kapcsolatos tudatosság növelésére irányuló képzés, valamint az 1/2005/EK tanácsi rendelet³ által előírt, az állatok szállításáról szóló képzés.

-
- ¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/68/EK irányelve (2008. szeptember 24.) a veszélyes áruk szárazföldi szállításáról (HL L 260., 2008.9.30., 13. o.).
- ² Az Európai Parlament és a Tanács 181/2011/EU rendelete (2011. február 16.) az autóbusszal közlekedő utasok jogairól és a 2006/2004/EK rendelet módosításáról (HL L 55., 2011.2.28., 1. o.).
- ³ A Tanács 1/2005/EK rendelete (2004. december 22.) az állatoknak a szállítás és a kapcsolódó műveletek közbeni védelméről, valamint a 64/432/EGK és a 93/119/EK irányelv és az 1255/97/EK rendelet módosításáról (HL L 3., 2005.1.5., 1. o.).

Az 5. cikk (5) bekezdésében említett gépjárművezetők esetében az alapképesítés időtartama 70 óra, beleértve öt óra önálló vezetést.

A gépjárművezetőket a képzés befejezésekor a tagállamok illetékes hatóságai vagy az általuk kijelölt szerv írásban vagy szóban levizsgáztatja. A vizsga az 1. szakasz szerinti tárgyjegyzékben felsorolt minden egyes célkitűzéssel kapcsolatban legalább egy kérdést tartalmaz.

2.2. Csak vizsgák

A tagállamok illetékes hatóságai vagy az általuk kijelölt szerv megszervezi a 3. cikk (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett elméleti és gyakorlati vizsgákat annak ellenőrzése céljából, hogy a tanuló gépjárművezető rendelkezik-e az 1. szakaszban előírt tudásszinttel az ott felsorolt tárgyak és célkitűzések tekintetében.

a) Az elméleti vizsga legalább két részből áll:

- i. kérdések, többek között feleletválasztásos tesztkérdések, kifejtendő kérdések vagy ezek kombinációja;
- ii. esettanulmányok.

Az elméleti vizsga minimális időtartama 4 óra.

- b) A gyakorlati vizsga két részből áll:
- i. járművezetési vizsga, amelynek célja a biztonsági szabályokon alapuló észszerű vezetésre vonatkozó képzés értékelése. A vizsgának lehetőleg beépített területen kívül kell lezajlania, gyorsforgalmi utakon és autópályákon (vagy hasonlón), és mindenféle városi főútvonalon, amelyek képviselik mindazokat a különböző nehézségeket, amelyekkel a gépjárművezető általában szemben találhatja magát. Kívánatos, hogy e vizsgára különböző forgalomsűrűségi feltételek között kerüljön sor. Az úton töltött vezetési időt optimálisan kell felhasználni, hogy a vizsgázó jártasságát minden olyan forgalmi helyzetben fel lehessen mérni, amilyennel majd valószínűleg találkozni fog. E vizsga minimális időtartama 90 perc;
 - ii. gyakorlati vizsga, amely legalább az 1.5., 1.6., 1.7., 3.2., 3.3. és 3.5. pontra terjed ki. E vizsga minimális időtartama 30 perc.

A gyakorlati vizsga során használt járműnek meg kell felelnie legalább a 2006/126/EK irányelvben a vizsgajárművekre meghatározott követelményeknek.

A gyakorlati vizsga kiegészíthető egy harmadik, speciális terepen vagy korszerű szimulátoron zajló vizsgálattal, hogy értékelni lehessen a biztonsági szabályokon alapuló észszerű vezetésre vonatkozó képzést, különösen a jármű különböző útviszonyok közötti kezelése, valamint ezen útviszonyoknak a megváltozott légköri feltételek által okozott, illetve napszaktól függő vagy éjszakai változásai tekintetében.

E szabadon választható vizsga időtartama nem meghatározott. Ha a gépjárművezető ilyen vizsgát tesz, ennek időtartamát le kell vonni az i. pontban előírt járművezetési vizsga 90 perces időtartamából, de a levont idő nem lehet több 30 percnél.

Az 5. cikk (5) bekezdésében említett gépjárművezetők esetében az elméleti vizsgát azokra az 1. szakaszban említett tárgyakra kell korlátozni, amelyek lényegesek azon járművek szempontjából, amelyekre az új alapképesítés vonatkozik. Azonban az ilyen gépjárművezetőknek a teljes gyakorlati vizsgát le kell tenniük.

3. SZAKASZ

A 3. CIKK (2) BEKEZDÉSÉBEN ELŐÍRT GYORSÍTOTT ALAPKÉPESÍTÉS

A gyorsított alapképesítés az 1. szakaszban felsorolt összes tárgy oktatására kiterjed. Időtartama 140 óra.

Minden tanuló gépjárművezetőnek legalább 10 órát kell önállóan vezetnie az adott kategóriának megfelelő olyan járművön, amely megfelel legalább a 2006/126/EK irányelvben a vizsgajárművekre meghatározott követelményeknek.

Az önálló vezetés során a tanuló gépjárművezetőt a jóváhagyott képzési központ alkalmazásában álló oktatónak kell kísérnie. A 10 órás önálló vezetésből valamennyi tanuló gépjárművezető legfeljebb négy órát speciális terepen vagy korszerű szimulátoron vezethet, hogy értékelni lehessen a biztonsági szabályokon alapuló észszerű vezetésre vonatkozó képzés elsajátítását, különösen a jármű különböző útviszonyok közötti kezelése, valamint az említett útviszonyoknak a különböző légköri feltételek, illetve a napszakok függvényében történő változása, továbbá az üzemanyag-fogyasztás optimalizálására való képesség tekintetében.

A 2.1. pont negyedik bekezdésének rendelkezései a gyorsított alapképesítésre is alkalmazandók.

Az 5. cikk (5) bekezdésében említett gépjárművezetők esetében a gyorsított alapképesítés 35 óra, beleértve két és fél óra önálló vezetést.

A gépjárművezetőket a képzés befejezésekor a tagállamok illetékes hatóságai vagy az általuk kijelölt szerv írásban vagy szóban levizsgáztatja. A vizsga az 1. szakasz szerinti tárgyjegyzékben felsorolt minden egyes célkitűzéssel kapcsolatban legalább egy kérdést tartalmaz.

4. SZAKASZ

A 3. CIKK (1) BEKEZDÉSÉNEK B) PONTJÁBAN ELŐÍRT KÖTELEZŐ TOVÁBBKÉPZÉS

A kötelező továbbképzési tanfolyamokat jóváhagyott képzési központok szervezik. Időtartamuk ötévente 35 óra, legalább hétórás szakaszokban, amelyek két egymást követő napra is eloszthatók. Valahányszor e-tanulás alkalmazására kerül sor, a jóváhagyott képzési központnak biztosítania kell a képzés minőségének fenntartását többek között azáltal, hogy olyan tárgyakat választ ki, amelyek esetén az IKT eszközök a leghatékonyabban alkalmazhatók. A tagállamok előírják különösen a megbízható felhasználó-azonosítást és megfelelő ellenőrzési módok alkalmazását. Az e-tanuláson alapuló képzés időtartama legfeljebb 12 óra lehet. Legalább az egyik képzési szakasz során a közúti közlekedés biztonságával összefüggő tárgyat kell oktatni. A képzés tartalmának összeállításánál figyelembe kell venni a gépjárművezető által végzett szállítási műveletekkel összefüggő sajátos képzési igényeket, valamint a vonatkozó jogszabályok és technológia területén bekövetkezett fejleményeket, továbbá – amennyire lehetséges – a gépjárművezető sajátos képzési igényeit. A 35 óra keretében számos különféle tárgykört kell érinteni, ideértve az ismétlő képzést is, amennyiben bebizonyosodik, hogy a gépjárművezető speciális felzárkóztató képzésre szorul.

A tagállamok az egyéb uniós jogszabályok által előírt, elvégzett speciális képzést beszámíthatják a kötelező hétórás szakaszok egyikeként. Az ilyen speciális képzések közé tartozik többek között a 2008/68/EK irányelv által a veszélyes áruk szállításához előírt képzés, az 1/2005/EK rendelet által előírt, az állatok szállításáról szóló képzés, valamint a közúti személyszállításhoz a 181/2011/EU rendelet által előírt, a fogyatékkal kapcsolatos tudatosság növelésére irányuló képzés. A tagállamok azonban határozhatnak úgy, hogy a 2008/68/EK irányelv által a veszélyes áruk szállításához előírt, elvégzett speciális képzést a hétórás szakaszok közül kettőnek számítják be, feltéve, hogy ez az egyetlen olyan egyéb képzés, amelyet a továbbképzésnél figyelembe vesznek.

5. SZAKASZ

AZ ALAPKÉPESÍTÉS ÉS A TOVÁBBKÉPZÉS JÓVÁHAGYÁSA

- 5.1. Az alapképesítéssel és továbbképzéssel foglalkozó képzési központokat a tagállamok illetékes hatóságai hagyják jóvá. Jóváhagyás csak írásbeli kérelem alapján adható. A kérelemhez többek között az alábbiakat tartalmazó dokumentumokat kell csatolni:
- 5.1.1 megfelelő minősítési és képzési program, meghatározva az oktatott tárgyakat és a javasolt végrehajtási tervet, valamint oktatási módszereket;
 - 5.1.2 az oktatók képesítése és tevékenységi területe;
 - 5.1.3 tájékoztatás a tanfolyamok helyszínéről, az oktatási anyagokról, a gyakorlati foglalkozás eszközeiről és az oktatáshoz használt járműállományról;
 - 5.1.4 a tanfolyamokon való részvétel körülményei (a résztvevők száma).

5.2. Az illetékes hatóság az írásbeli jóváhagyást az alábbi feltételektől függően adja meg:

5.2.1 a képzést a kérelemhez csatolt dokumentumoknak megfelelően kell biztosítani;

5.2.2 az illetékes hatóság jogosult felhatalmazással rendelkező személyeket küldeni, hogy a jóváhagyott központok tanfolyamain segédkezzenek, valamint jogosult e központok ellenőrzésére a felhasznált források, továbbá a tanfolyamok és vizsgák megfelelő lebonyolítása tekintetében;

5.2.3 a jóváhagyás visszavonható vagy felfüggeszthető, amennyiben a jóváhagyási feltételek már nem teljesülnek.

A jóváhagyott központnak garantálnia kell, hogy az oktatók alapos ismeretekkel rendelkeznek a legfrissebb előírásokról és képzési követelményekről. A kiválasztási eljárás részeként az oktatóknak egy olyan bizonyítványt kell bemutatniuk, amely tanúsítja mind a tárgyra, mind az oktatási módszerekre vonatkozó ismereteiket. A képzés gyakorlati része tekintetében az oktatóknak hivatásos gépjárművezetői vagy hasonló, például nehézgépjárművek vezetésének oktatásában való jártasságot igazoló bizonyítványt kell bemutatniuk.

Az oktatási programnak összhangban kell lennie a jóváhagyással, és az 1. szakaszban felsorolt tárgyakat kell felölelnie.

II. MELLÉKLET

A GÉPJÁRMŰVEZETŐI KÉPESÍTÉSI IGAZOLVÁNY EURÓPAI UNIÓS MINTÁJÁRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

1. A gépjárművezetői képesítési igazolvány fizikai jellemzői

A gépjárművezetői képesítési igazolvány fizikai jellemzőinek meg kell felelniük a 7810 és a 7816-1 sz. ISO-szabványnak.

A gépjárművezetői képesítési igazolvány fizikai jellemzőinek ellenőrzésére szolgáló módszereknek, amelyek biztosítják, hogy e jellemzők megfeleljenek a nemzetközi szabványoknak, meg kell felelniük a 10373 sz. ISO-szabványnak.

2. A gépjárművezetői képesítési igazolványon feltüntetett információk

A gépjárművezetői képesítési igazolványnak kétoldalasnak kell lennie.

Az elülső oldalnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) „gépjárművezetői képesítési igazolvány” felirat nagyméretű betűkkel nyomtatva, a gépjárművezetői képesítési igazolványt kiállító tagállam hivatalos nyelvén vagy nyelvein;

- b) a gépjárművezetői képesítési igazolványt kiállító tagállam neve (nem kötelező);
- c) a gépjárművezetői képesítési igazolványt kiállító tagállam megkülönböztető jele, kék téglalapban inverz nyomással, tizenkét sárga csillaggal körülvéve; a megkülönböztető jelek a következők:

B	:	Belgium
BG	:	Bulgária
CZ	:	Csehország
DK	:	Dánia
D	:	Németország
EST	:	Észtország
IRL	:	Írország
GR	:	Görögország
E	:	Spanyolország
F	:	Franciaország
HR	:	Horvátország
I	:	Olaszország
CY	:	Ciprus

LV	:	Lettország
LT	:	Litvánia
L	:	Luxemburg
H	:	Magyarország
M	:	Málta
NL	:	Hollandia
A	:	Ausztria
PL	:	Lengyelország
P	:	Portugália
RO	:	Románia
SLO	:	Szlovénia
SK	:	Szlovákia
FIN	:	Finnország
S	:	Svédország

- d) a gépjárművezetői képesítési igazolványra jellemző adatok az alábbi számozással:
1. az igazolvány birtokosának vezetékneve;
 2. az igazolvány birtokosának keresztnéve;
 3. az igazolvány birtokosának születési ideje és helye;
 4. a) a kiállítás időpontja;
b) a lejárat időpontja;
c) a kiállító hatóság neve (a hátoldalra is nyomtatható);
d) a vezetői engedély számától eltérő szám, adminisztratív célból (nem kötelező);
 5. a) a vezetői engedély száma;
b) az igazolvány sorszáma;

6. az igazolvány birtokosának fényképe;
 7. az igazolvány birtokosának aláírása;
 8. az igazolvány birtokosánakszokásos tartózkodási helye vagy postai címe (nem kötelező);
 9. azon járművek kategóriái, amelyekre vonatkozóan a gépjárművezető megfelel az alapképesítési és a továbbképzési követelményeknek;
- e) az „európai uniós minta” cím a gépjárművezetői képesítési igazolványt kiállító tagállam nyelvén vagy nyelvein, valamint a „gépjárművezetői képesítési igazolvány” felirat az Unió többi hivatalos nyelvén, kék színű nyomtatásban, a gépjárművezetői képesítési igazolvány háttereként:

tarjeta de cualificación del conductor

карта за квалификация на водача

osvědčení profesní způsobilosti řidiče

chaufføruddannelsesbevis

Fahrerqualifizierungsnachweis

juhi pädevustunnistus

δελτίο επιμόρφωσης οδηγού

driver qualification card

carte de qualification de conducteur

cárta cáilíochta tiomána

kvalifikacijska kartica vozača

carta di qualificazione del conducente

vadītāja kvalifikācijas apliecība

vairuotojo kvalifikacinė kortelė

gépjárművezetői képesítési igazolvány

karta ta' kwalifika tas-sewwieq

kwalificatiekaart bestuurder

karta kwalifikacji kierowcy

carta de qualificação de motorista

cartelă de pregătire profesională a conducătorului auto

kvalifikačná karta vodiča

kartica o usposobljenosti voznika

kuljettajan ammattipätevyyskortti

yrkeskompetensbevis för förare

f) a referenciaszínek:

– kék: Pantone Reflex blue,

– sárga: Pantone yellow;

A hátoldalnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) 9. azon járművek kategóriái, amelyekre vonatkozóan a gépjárművezető megfelel az alapképesítési és a továbbképzési követelményeknek;
- 10. a 2006/126/EK irányelv I. mellékletében előírt 95. harmonizált uniós kód;
- 11. üres hely, amelybe a gépjárművezetői képesítési igazolványt kiállító tagállam lényeges adminisztratív vagy közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatos adatokat jegyezhet be (nem kötelező). Amennyiben az adatok az e mellékletben meghatározott rovatok valamelyikére vonatkoznak, e bejegyzések előtt a megfelelő rovatszámot fel kell tüntetni;
- b) a gépjárművezetői képesítési igazolvány elülső és hátoldalán feltüntetett számozott bejegyzések magyarázata (legalább az 1., 2., 3., 4. a), 4. b), 4. c), 5. a), 5. b) és a 10. rovat).

Amennyiben a tagállam e bejegyzéseket az angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák vagy szlovén nyelvtől eltérő nyelven kívánja megszövegezni, akkor kétnyelvű igazolványt kell készítenie az említett nyelvek egyikének használatával, e melléklet többi rendelkezésének sérelme nélkül.

3. Biztonság, beleértve az adatvédelmet is

A gépjárművezetői képesítési igazolvány különféle alkotóelemeinek célja mindennemű hamisítás és megmásítás kizárása, valamint az ezekre irányuló kísérletek felderítése.

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a gépjárművezetői képesítési igazolvány biztonsági szintje legalább hasonló legyen a vezetői engedély biztonsági szintjéhez.

4. Különleges rendelkezések

A Bizottsággal való konzultációt követően a tagállamok e melléklet többi rendelkezésének sérelme nélkül további színeket vagy jelzéseket vezethetnek a gépjárművezetői képesítési igazolványra, például vonalkódot, nemzeti jelképeket és biztonsági elemeket.

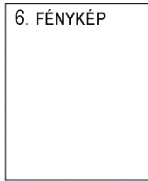
Összefüggésben a gépjárművezetői képesítési igazolványok kölcsönös elismerésével, a vonalkód nem tartalmazhat más információt, mint amelyet olvasható formában a gépjárművezetői képesítési igazolványra már rávezettek, vagy amely az igazolvány kiállítási folyamatának szempontjából lényeges.

5. Átmeneti rendelkezések

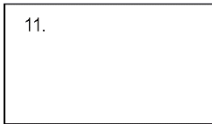
A 2020. május 23. előtt kiállított gépjárművezetői képesítési igazolványok lejáratuk napjáig továbbra is érvényesek.

6. A gépjárművezetői képesítési igazolvány európai uniós mintája

Elülső oldal

	GÉPJÁRMŰ-VEZETŐI KÉPESÍTÉSI IGAZOLVÁNY	(TAGÁLLAM)
6. FÉNYKÉP 	1.	
	2.	
	3.	
	4a.	4b.
	4c.	(4d.)
	5a.	5b.
	7.	
	(8.)	
9.		

Hátoldal

11. 	9.	10.
	C1	
	C	
	D1	
	D	
	C1E	
	CE	
	D1E	
	DE	
	1. Vezetéknév	
2. Keresztnév		
3. Születési idő és hely		
4a. A kiállítás időpontja		
4b. Hivatalos lejárati dátum		
4c. Kiállító szerv		
5a. Engedély száma		
5b. Sorszám		
10. ► ⁽¹⁾ Uniós kód ◀		

III. MELLÉKLET

A VEZETŐI ENGEDÉLYEK EGYES KATEGÓRIÁIRA UTALÓ HIVATKOZÁSOK MEGFELELÉSI TÁBLÁZATA

Hivatkozás ebben az irányelvben	Hivatkozás a 2006/126/EK irányelvben
C + E	CE
C1 + E	C1E
D + E	DE
D1 + E	D1E

IV. MELLÉKLET

A. rész

A hatályon kívül helyezett irányelv és módosításai

(a 14. cikk szerint)

Az Európai Parlament és a Tanács

2003/59/EK irányelve

(HL L 226., 2003.9.10., 4.o.)

A Tanács 2004/66/EK irányelve

(HL L 168., 2004.5.1., 35. o.)

A Tanács 2006/103/EK irányelve

(HL L 363., 2006.12.20., 344. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács

1137/2008/EK rendelete

(HL L 311., 2008.11.21. 1.o.)

A Tanács 2013/22/EU irányelve

(HL L 158., 2013.6.10., 356. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU)

2018/645 irányelve

(HL L 112., 2018.5.2., 29. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU)

2019/1243 rendelete

(HL L 198., 2019.7.25., 241. o.)

kizárólag a melléklet IV. részének 2. pontja

kizárólag a melléklet A. részének 6. pontja

kizárólag a melléklet 9.11. pontja

kizárólag a melléklet A. részének 4. pontja

kizárólag az első cikk és a melléklet

kizárólag a melléklet IX. részének 5. pontja

B. rész

A belső jogba való átültetésre vonatkozó határidők és az alkalmazás kezdőnapjai
(a 14. cikk szerint)

Irányelv	Az átültetés határideje	Az alkalmazás kezdőnapja
2003/59/EK irányelv	2006. szeptember 10.	2008. szeptember 10. a járművek D1, D1 + E, D és D + E, kategóriájú vezetői engedélyekkel történő vezetéséhez előírt alapképesítésre vonatkozóan
		2009. szeptember 10. a járművek C1, C1 + E, C és C + E, kategóriájú vezetői engedélyekkel történő vezetéséhez előírt alapképesítésre vonatkozóan
(EU) 2018/645 irányelv	2020. május 23. az 1. cikk 6. pontja kivételével 2021. május 23. az 1. cikk 6. pontját illetően	

V. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

2003/59/EK irányelv	Ez az irányelv
1–7. cikk	1–7. cikk
8. cikk, (1) bekezdés	8. cikk, (1) bekezdés
8. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés, bevezető szövegrész és a) pont	8. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés
8. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés, b) pont	–
8. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés	8. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés
8. cikk, (3), (4) és (5) bekezdés	8. cikk, (3), (4) és (5) bekezdés
9. és 10. cikk	9. és 10. cikk
10a. cikk	11. cikk
11. cikk	12. cikk
11a. cikk	13. cikk
13. cikk	–
14. cikk	–
15. cikk	14. cikk
16. cikk	15. cikk
17. cikk	16. cikk
I. melléklet	I. melléklet
II. melléklet	II. melléklet
III. melléklet	III. melléklet
–	IV. melléklet
–	V. melléklet